

Warszawa, 7 grudzień 2009r.

PIGEO - 243/2009

Pan Senator
Jan Wyrowiński
Przewodniczący Komisji Gospodarki
Narodowej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 6
00 – 902 Warszawa

Szanowny Panie Senatorze

Nowelizowana ustawa „Prawo energetyczne” w wersji przyjętej przez Sejm nie rozwiązuje zasadniczych problemów z jakimi borykają się przedstawiciele sektora energii odnawialnej na etapie przygotowania inwestycji. W związku z tym zwracam się z prośbą o wprowadzenie do ustawy następujących zmian:

1. W art. 3 dodaje się:

pkt.43 a. Przyłącze elektroenergetyczne - odcinek lub element sieci służący do połączenia z pozostałą częścią sieci przedsiębiorstwa energetycznego świadczącego na rzecz podmiotu przyłączanego usługę przesyłania lub dystrybucji energii **elektrycznej** wyłącznie urządzeń, instalacji lub sieci podmiotu **przyłączanego**, o wymaganej przez niego mocy przyłączeniowej,

pkt. 43 b. Przyłącze gazowe – należy przez to rozumieć odcinek sieci gazowej od gazociągu zasilającego do kurka głównego wraz z zabezpieczeniem włącznikowe, służący do przyłączania instalacji gazowej **wyłącznie podmiotu przyłączanego**, znajdującej się na terenie i obiekcie odbiorcy

pkt. 43 c. Przyłącze ciepłownicze - odcinek sieci ciepłowniczej doprowadzający ciepło wyłącznie do jednego węzła cieplnego albo odcinek zewnętrznych instalacji odbiorczych za grupowym węzłem cieplnym lub źródłem ciepła, łączący te instalacje z instalacjami odbiorczymi w obiektach.

2. Nadanie art. 7 ust. 8 Prawa Energetycznego następującego brzmienia:

„8. Za przyłączenie do sieci pobiera się opłatę ustaloną na podstawie następujących zasad:

1) za przyłączenie do sieci przesyłowej, sieci dystrybucyjnej gazowej wysokich ciśnień oraz do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV i nie wyższym niż 110 kV, z wyłączeniem przyłączenia źródeł i sieci, opłatę ustala się na podstawie jednej czwartej rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia, *z zastrzeżeniem, iż opłata za przyłączenie jest ustalana na podstawie nakładów inwestycyjnych na budowę przyłącza, bez uwzględniania nakładów na rozbudowę sieci niezbędnej do przyłączania.*

2) za przyłączenie do sieci dystrybucyjnej gazowej innej niż wymieniona w pkt 1, sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV oraz sieci ciepłowniczej, z wyłączeniem przyłączenia źródeł i sieci, opłatę ustala się w oparciu o stawki opłat zawarte w taryfie, kalkulowane na podstawie jednej czwartej średniorocznych nakładów inwestycyjnych na budowę odcinków sieci służących do przyłączania tych podmiotów, określonych w planie rozwoju, o którym mowa w art. 16; stawki te mogą być kalkulowane w odniesieniu do wielkości mocy przyłączeniowej, jednostki długości odcinka sieci służącego do przyłączenia lub rodzaju tego odcinka;

3) za przyłączenie źródeł współpracujących z siecią oraz sieci przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii pobiera się opłatę ustaloną na podstawie rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia, z wyłączeniem odnawialnych źródeł energii o mocy elektrycznej zainstalowanej nie wyższej niż 5 MW oraz jednostek kogeneracji o mocy elektrycznej zainstalowanej poniżej 1 MW, za których przyłączenie pobiera się połowę opłaty ustalonej na podstawie rzeczywistych nakładów, *z zastrzeżeniem, iż opłata za przyłączenie jest ustalana na podstawie nakładów inwestycyjnych na budowę przyłącza, bez uwzględniania nakładów na rozbudowę sieci niezbędnej do przyłączania.*”

Uzasadnienie

Przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia – Prawo energetyczne (dalej: „Prawo Energetyczne”) określają, na jakiej podstawie przedsiębiorstwa energetyczne prowadzące działalność w zakresie przesyłu lub dystrybucji energii elektrycznej, gazu ziemnego lub ciepła (dalej: „przedsiębiorstwa sieciowe”) ustalają opłatę za przyłączenie do sieci (dalej: „opłata przyłączeniowa”). Zgodnie z art. 7 ust. 8 Prawa Energetycznego:

„Za przyłączenie do sieci pobiera się opłatę ustaloną na podstawie następujących zasad:

- 1) za przyłączenie do sieci przesyłowej, sieci dystrybucyjnej gazowej wysokich ciśnień oraz do sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym wyższym niż 1 kV i nie wyższym niż 110 kV, z wyłączeniem przyłączenia źródeł i sieci, opłatę ustala się na podstawie jednej czwartej rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia;
- 2) za przyłączenie do sieci dystrybucyjnej gazowej innej niż wymieniona w pkt 1, sieci elektroenergetycznej o napięciu znamionowym nie wyższym niż 1 kV oraz sieci ciepłowniczej, z wyłączeniem przyłączenia źródeł i sieci, opłatę ustala się w oparciu o stawki opłat zawarte w taryfie, kalkulowane na podstawie jednej czwartej średniorocznych nakładów inwestycyjnych na budowę odcinków sieci służących do przyłączania tych podmiotów, określonych w planie rozwoju, o którym mowa w art. 16; stawki te mogą być kalkulowane w odniesieniu do wielkości mocy przyłączeniowej, jednostki długości odcinka sieci służącego do przyłączenia lub rodzaju tego odcinka;
- 3) za przyłączenie źródeł współpracujących z siecią oraz sieci przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii pobiera się opłatę ustaloną na podstawie rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia, z wyłączeniem odnawialnych źródeł energii o mocy elektrycznej zainstalowanej nie wyższej niż 5 MW oraz jednostek kogeneracji o mocy elektrycznej zainstalowanej poniżej 1 MW, za których przyłączenie pobiera się połowę opłaty ustalonej na podstawie rzeczywistych nakładów.”

Przywołane powyżej brzmienie przepisu Prawa Energetycznego pozostawia wątpliwości interpretacyjne co do tego, jakie koszty (nakłady) należy uważać za koszty (nakłady) poniesione w celu realizacji przyłączenia. Przedsiębiorstwa sieciowe często stały na stanowisku, iż do kosztów tych należy zaliczyć zarówno kosztu budowy przyłącza jak i koszty rozbudowy lub wzmocnienia pozostałej sieci przedsiębiorstwa sieciowego. Ponadto, pojawiały się wątpliwości co do zakresu pojęcia „przyłącza”. Przedsiębiorstwa sieciowe skłonne są interpretować to pojęcie szeroko, jako odcinki sieci, które należy wybudować w celu przyłączenia podmiotu ubiegającego się o przyłączenie, nawet, jeżeli te odcinki sieci mogą służyć przyłączeniu większej liczby użytkowników sieci i świadczeniu usług przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii na rzecz większej liczby użytkowników sieci.

Należy zaznaczyć, iż takie podejście przedsiębiorstw sieciowych do podstaw kalkulacji opłaty przyłączeniowej skutkowało obliczaniem tej opłaty na bardzo wysokim poziomie. W szczególności, prowadziło takie podejście do obciążania podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci kosztami rozbudowy, wzmocnienia lub modernizacji sieci, które w istocie powinny być przenoszone przez

przedsiębiorstwo sieciowe poprzez jego taryfę na wszystkich użytkowników tej sieci. W szczególności problem ten dotknął podmioty zamierzające realizować projekty elektrowni wiatrowych, którym przedsiębiorstwa sieciowe wyznaczają niejednokrotnie opłaty za przyłączenie na poziomie powodującym, iż budowa i eksploatacja elektrowni wiatrowej jest nieopłacalna.

Organy administracji, Ministerstwo Gospodarki oraz Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, wielokrotnie zajmowały stanowisko, iż za koszty realizacji przyłącza należy uważać jedynie koszty budowy przyłącza. Takiej interpretacji przepisów dokonał np. Minister Gospodarki w piśmie z dnia 17 września 2007 r. znak: DE-VIII-53-5-AP/07. Z treści powołanego pisma Ministra Gospodarki wynika więc, iż analiza przepisów rozporządzenia taryfowego (§14 ust. 5 i 6) oraz rozporządzenia systemowego (§2 pkt 8 i 15) wskazuje, „że w nakładach o których mowa w art. 7 ust. 8 ustawy uwzględnia się wydatki ponoszone na budowę elementów odcinków sieci służących do przyłączania, a nie wydatków na inwestycje w rozbudowę sieć. Obowiązujące przepisy prawa, a w szczególności art. 7 ust. 5 i 8 oraz art. 9 c ust. 2 i 3 ww. ustawy, który wskazuje operatorów systemów elektroenergetycznych: przesyłowego i dystrybucyjnych jako odpowiedzialnych za rozbudowę sieci przesyłowej i dystrybucyjnej, nie nakładają obowiązków finansowania rozbudowy sieci na podmioty wnioskujące o przyłączenie. Opłata za przyłączenie powinna więc być ustalana na podstawie nakładów inwestycyjnych na budowę przyłącza, bez uwzględniania nakładów na rozbudowę sieci niezbędnej do przyłączania.” Pismo to powołuje Urząd Regulacji Energetyki w wydanych przez siebie założeniach dla taryf dystrybucyjnych energii elektrycznej na rok 2009 (http://www.ure.gov.pl/portal/pdb/149/2769/Zalozenia_do_taryf_OSD_na_rok_2009.html).

3. 1) Art. 9a ust. 9 pkt. 5 nadać następujące brzmienie:

„5. wielkość i sposób obliczania udziału energii elektrycznej wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii, wynikającej z obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, o których mowa w art. 9e ust. 1, w sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym, w okresie kolejnych 15 lat; wielkość udziału energii elektrycznej wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii, o którym mowa w zdaniu poprzednim, minister właściwy do spraw gospodarki określa w każdym roku kalendarzowym na okres kolejnych 15 lat kalendarzowych.

Uzasadnienie

Polski system wsparcia energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych (dalej: „e.e. z OZE”) opiera się m.in. na nałożonym na wytwórców oraz przedsiębiorstwa obrotu sprzedające energię elektryczną na rzecz odbiorców końcowych obowiązku do przedstawiania Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki świadectw pochodzenia e.e. z OZE. Stworzony został w ten sposób popyt na prawa majątkowe wynikające ze

świadectw pochodzenia e.e. z OZE, których sprzedaż przez wytwórców e.e. z OZE zapewnia im dodatkowy (obok przychodu ze sprzedaży energii elektrycznej) przychód pozwalający osiągnąć rentowność inwestycji w OZE. Inwestycje w OZE są bardziej kapitałochłonne od inwestycji w konwencjonalne źródła energii. Bez istnienia efektywnego systemu wsparcia inwestycji w OZE nie byłyby one realizowane ze względu na ich niekonkurencyjność w porównaniu z konwencjonalnymi źródłami energii.

Ocena ryzyka inwestycji jest w znacznym stopniu uzależniona od przewidywalności i stabilności planowanych przychodów generowanych przez projekt. W przypadku inwestycji w wytwarzanie e.e. z OZE kluczowe znaczenie mają projekcje dotyczące popytu na prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia e.e. z OZE i ceny tych praw majątkowych. Istotne jest, aby takie projekcje mogły objąć cały okres potrzebny do osiągnięcia zwrotu z inwestycji. W przypadku inwestycji w wytwarzanie e.e. z OZE okres taki wynosi średnio 15 lat.

Dla projekcji dotyczących popytu na prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia e.e. z OZE i ich ceny fundamentalne znaczenie ma ustalany przez ministra właściwego do spraw gospodarki, zgodnie z art. 9a ust. 9 pkt 5 Prawa Energetycznego, udział energii elektrycznej wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii, wynikającej z obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia w sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym. Zgodnie z tym przepisem, minister właściwy do spraw gospodarki ustala taki udział na kolejnych 10 lat kalendarzowych. Należy stwierdzić, że z punktu widzenia okresu zwrotu z inwestycji w OZE okres 10 lat wydaje się zbyt krótki, tym bardziej, że w sytuacji, gdy wymagany udział e.e. z OZE w sprzedaży energii elektrycznej w sprzedaży do odbiorców końcowych nie jest „odnawiany” corocznie przez ministra właściwego do spraw gospodarki, z upływem kolejnych lat od wydania przez ministra rozporządzenia okres, na który inwestorzy mogą przewidywać wysokość popytu na prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia z OZE ulega dodatkowemu skróceniu.

Z poważaniem

Prezes Zarządu

Wiesław Wójcik